A°. 1830.

BREDASCHE COURANT.

Woensdag

N°. 113.

den 13 October.

De Bredasche Courant verschijnt, zoo lang de gebeurtenissen het zullen voordoen, dagelijks, en is door het geheele Koningrijk bij alle Postkantoren en voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar. Dezelve wordt daags voor den verschijningsdag alom verzonden.

De geabonneerden ontvangen hunnenige wijze Couranten op heele vellen per week, voor de bepaalde Abonnements-prijs à f 2,25 per kwartaal.

Intusschen zal men niet meer dan 30 Cents voor 3 of 4 extra-courantjen, per week, betalen.

NEDERLANDEN.

Haag, den 12den October.

De Staats-courant van heden maakt eenige hoogst gewichtige [illegible] houdende voorbereidende bepalingen tot eene eventuele oproeping van den landstorm.

Een tweede besluit van dezelfde dagteekening, tot beteugeling van de pogingen, die mogten worden aangewend, om de gemoederen in gisting te brengen, waarvan wij den hoofdzakelijken inhoud alhier laten volgen:

» Willende, in afwachting van de nadere vast te stellen wettelijke bepalingen, voorloopige maatregelen nemen ter beteugeling van bedrijven en woelingen, welke kwaljjkgezinden zich zouden mogen veroorloven, om, in de getrouw gebleevene provincien van het Koningrijk, de gemoederen in gisting te brengen, en den opstand, ware het mogelijk, voort te planten;

» Op de voordragt der departementen van Justitie en van Binnenlandsche zaken;

» Art. 1. Onverminderd de gevallen, bij het wetboek op het Strafregt en andere wettelijke verordeningen voorzien, zullen, met de straffen, bij art 1 der wet van den 6den Maart 1818 vastgesteld, worden gestraft degenen, welke zich, door openlijke gesprekken, uitroepingen of oproerkreten, het dragen of uitsteken van oproer-leuzen, het inzamelen of verstrekken van gelden of anderen onderstand, ten behoeve van de opstandelingen in sommige Zuidelijke provincien, of op eenige andere wijze, zullen hebben doen kennen als voorstanders of begunstigers van dien opstand.

» 2. Het tegenwoordige besluit zal van kracht zijn van den dag, waarop hetzelve in het *Staatsblad* zal zijn geplaatst."

Een derde besluit van dien dag, houdende regeling van den goeden wil der Rijks ambtenaren, om in vrijwillige dienst te treden, waarvan de considerans aldus luidt:

» In aanmerking nemende, dat een aantal Rijks- en andere ambtenaren zich met den lofwaardigsten ijver aanmelden, om, op onze oproeping, in de tegenwoordige omstandigheden, vrijwillig te dienen, en dat het noodzakelijk is, om ten allerspoedigste bepalingen vast te stellen, wegens de wijze, waarop aan hun verlangen, zonder nadeel, in andere opzigten, voor het Rijk, kan worden voldaan; dat ook in het algemeen, aan personen, als vrijwilligers uittrekkende, eenige verzekering behoort te worden gegeven, dat het vaderland hunne diensten, bij onverhoopt overlijden of verminking, aan hunne achterblijvende betrekkingen zal erkennen, en dat Wij, gedachtig aan de treffende bewijzen van vaderlandsliefde, welke Wij, in 1814 en 1815, door vrijwillige bijdragen van niet uittrekkende personen, mogten ontvangen, niet aarzelen willen, om ook hen wederom in de gelegenheid te stellen, om van hunne zucht voor het welzijn des lands te doen blijken, enz. enz."

En laatstelijk een berigt van den minister van financien der negotiatie ten bedrage van een kapitaal van twintig millioenen, bij wijze van beleening op effekten, gedeponeerd bij de nederlandsche bank te Amsterdam; welke negotiatie is gearresteerd bij besluit van den 11den October dezes jaars (zie hetzelve in ons vorig nommer).

— Wij hebben in ons nommer van gisteren, eene mededeeling van het zoogenaamde provisioneel gouvernement te Brussel geplaatst, welke eene boodschap van den Prins van Oranje betrof. Deze mededeeling was slechts door den graaf *de Merode* en door *van de Weyer* geteekend. De oorzaak dezer geringe handteekeningen wordt thans in de *Courrier des Pays-Bas* op de volgende wijze opgegeven:

» Eene nota, zonder eenig officieel karakter, in den *Courrier* geplaatst, was van eenen aard, om te doen denken, dat de heeren *de Merode* en *van de Weyer* alleen den afgezant van den Prins geantwoord hadden. Maar dewijl deze afgezant zich bij uitsluiting tot die heeren gewend had, zoo stond het ook aan die heeren alleen om te antwoorden."

Deze verontschuldiging, zoo het er eene heeten mag, is vrij onaannemelijk, aangezien deze heeren den afgezant, zoo er dergelijk eenen afgezant geweest is, zeer wel naar het provisioneel gouvernement *in pleno* zouden hebben kunnen verwijzen. Wij zien overigens deze geheele mededeeling voor loutere snorkerij aan. Het *Journal d'Anvers* echter plaatst, naar het schijnt om dit vermoeden weg te nemen, een artikel, hetgeen ons echter nog meer in dit ons vermoeden stijft. Zie hier hetzelve:

» De Prins *Koffsky*, komende, over Gent, van Antwerpen (te Brussel), in welke stad hij zich den 6den had bevonden, heeft zich den 7den bij den generaal *van Halen* begeven, met welken hij sedert een aantal jaren bekend is, om met hem te spreken over eene diplomatieke en militaire zending van wege den Prins van Oranje. De baron *d'Hoogvorst* was daarbij tegenwoordig. Bij de eerste woorden van den heer *Koffsky*, moedigde hem aan, zich tot het provisioneel gouvernement te wenden, hetgeen bij dan ook onmiddelijk gebragt werd. De volkshelfde, die de heeren *d'Hoogvorst* en *van Halen* genieten, lag hun den pligt op, om aldus te handelen; overigens staat het *alleen* aan het provisioneel gouvernement, om van dergelijke voorslagen kennis te nemen."

De heeren *de Potter* en *Rogier*, voert deze zijn het, die opgemelde uitlegging in den *Courrier* hebben doen plaatsen, voegen daar eene soort van politieke geloofsbelijdenis bij, waarin zij verklaren, *voor dit oogenblik* geene andere politieke opinie aan te kleven of te kunnen aankleven dan die van hunne onwrikbare gehechtheid aan de zaak der onafhankelijkheid van Belgie. » Twee gewigtige vraagstukken [illegible] zullen weldra aan het nationael congres [illegible] de hoedanigheid van den vorm van gouvernement, volgens welken België zal bestuurd worden en die van de magt, welke het volk met de uitvoering er van zal belasten. Het congres wordt geroepen, om deze vragen te beslissen, en ook deze vergadering *alleen* kan dezelve beantwoorden. Wij onderwerpen ons vooraf aan den wil der natie, waarvan dat congres de tolk zal zijn." Zij hadden er behooren bij te voegen: *indien het ons slechts aan het hoofd van het bestuur laat.*

— Het Brusselsch blad *le Belge* is bij lang niet te vrede, dat zekere heer *Calmijn*, door het provisioneel bestuur, als raadsheer in het hof behouden is. De heer *Calmijn*, zegt *de Belge*, presideerde het Hof van Assises, hetwelk, in 1823, den heer *Ferdinand van der Straeten*, voormalige uitgever van den *Belge*, tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld heeft. Toen deze voor den regter verscheen, was zijne gezondheid, door het verblijf in de gevangenis, zoodanig verzwakt, dat hij de kracht niet had, om op de bank der beschuldigden te kunnen zitten. Hij vroeg mitsdien eenen stoel, denwelken de heer *Calmijn* de onmenschelijkheid had, hem te weigeren. » En zie daar," roept het patriottisch blad uit, » den man welken het vrije België weder in het hof zal zien *zitten*." De heer zegt niet of het op eenen stoel dan wel op eene bank zal zijn.

» Het *Journal d'Anvers* wenscht ons, op eene [illegible] wijze, geluk met ministers als de heeren *van Maanen* [illegible] en *van Doorn*. Zekerlijk, waren onze ministers altijd [illegible] dien stempel geweest, de driekleurige vlag zou thans [illegible] den brusselschen toren wapperen, en het *Journal d'Anvers* zou *nu* niet schrijven, wat het *voor als nog* durft schrijven [illegible]

— Het litographisch etablissement van den heer *Simonau* te Brussel is geheel vernield. Verscheidene pracht-uitgaven, welke aldaar

ter persslagen, zijn vernietigd en de steenen verbroken. De man zelf is dood-arm daardoor geworden.

— Men verzekert, dat de bekende proclamatie door H. H. de Prins van *Oranje* te *Leuven* met geestdrift ontvangen is.

— Van onderscheidene kanten in België schijnt men aan de oproeping des Prinsen van *Oranje* gehoor te geven. Eene deputatie uit *Gend* is, dien ten gevolge, in *Antwerpen* aangekomen, ook is de heer *de Brouckere*, lid van de door Z. K. H. benoemde commissie in laatstgemelde stad gezien.

— Z. M. de Koning heeft, bij besluit van den 29 September 1830 No. 64, benoemd de Heeren *G. van der Mast* tot 1ste, en *A. ten Hagen Jz.* tot 2de Luitenant bij de dienstdoende Schutterij te Gorinchem.

ANTWERPEN, den 11. October.

Wij vernemen, dat Z. K. H. de Prins van Oranje, uit eigen beweging, de heeren *Dupetiaux*, *Pletinckx*, en *Everard* in vrijheid gesteld heeft. Deze daad van Z. K. H., en vooral de edele wijze, waarop dezelve geschied is, moet de jonge gevangenen van de gevoelens des Prinsen overtuigen. Door dergelijke daden is men altoos zeker de harten der Belgen te winnen. Een Prins, bekwaam, om zulks te begrijpen, is waardig, over hen te regeren.

Alle Lieden, die in de gelegenheid zijn van wel onderrigt te wezen, oordeelen, dat onze politieke crisis zijn hoogste standpunt bereikt heeft. De toekomst begint zich minder zwart voor te doen. Daar zal geen bloed meer vergoten worden; de hartstogten beginnen te bedaren en de brave lieden haken naar eenen nieuwen staat van zaken, welke, zonder verdere schokking, onze vrijheid en onze belangen moet verzekeren. Deze gezindheid en dit vooruitzigt zijn zeker geruststellende, dat een ieder, zoo veel in hem is, bijdrage, om dezelve te verwezenlijken. De tijdingen, die wij uit de andere steden in het Zuiden ontvangen, kondigen de vredelievende oogmerken onzer medeburgers aan. Overal schat men den moeijelijken toestand des Prinsen naar waarde, bewijst men hulde aan zijnen goeden wil, en rekent men hem al het goede, dat hij reeds verrigt heeft, aan. Zelfs te Brussel, alwaar de schok zoo hevig is geweest, beginnen de gemoederen tot rust te komen; de naam des Prinsen van Oranje vereenigt in zich eene meerderheid van opinien, welke eenige vreemdelingen echter trachten te onderdrukken. Maar wij gelooven, dat de eerlijke lieden de overhand zullen hebben en dat zelfs het provisioneel gouvernement, hetwelk verklaart, slechts den wensch der natie te willen opvolgen, haar alle vrijheid zal laten, om dien aan den dag te leggen.

(*Journal d'Anvers.*)

BRUSSEL, den 9den October.

Alhier ziet het licht de navolgende

DAGORDER

van den 8sten October 1830.

Overeenkomstig het besluit van het provisioneel gouvernement van den 4den dezer, is de generaal *Mellet* tot nader order, met het kommandement en chef over alle de belgische troepen bekleed.

Hij zal zich, krachtens zijne volmagt, van stonden aan bezig houden met al, wat tot de organisatie der tot verdediging des vaderlands bestemde, en te Brussel verbeenigde militaire magt betrekking heeft.

De generaal *Mellet*, welke gedrag, door alle dapperen, naar waarde geschat is geworden, wordt tot chef van den staf benoemd, terwijl de luitenant-kolonel *Gerion* de functien van tweedelt chef van den staf zal waarnemen.

De generaal kommandant en chef der troepen van Zuid-Braband.

NIEUWS.

Ons provisioneel gouvernement heeft, in afwachting, dat de jury op meerder grondbeginselen zal hersteld worden, en intusschen den meer dringenden waarborg voor de beschuldigden, willende geven, besloten, dat de presidenten der hoven van assisen door de raadsheeren of regters zullen worden geassisteerd.

Nog heeft het bepaald, dat de instructie en de verhooren in criminele zaken, van den beginne af en vóór het begin der debatten, publiek zullen zijn.

De arresten en vonnissen der gerechtshoven en regtbanken, ordonnantien, mandaten van justitie, publieke akten, dwangmiddelen ten gevolge hebbende, zullen voortaan uitgevaardigd worden in den volgenden titel: Het provisioneel gouvernement van België, in naam van het belgische volk, aan allen, die deze zien of hooren lezen zullen, salut, doen te weten, enz.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.

heeft gezegd gouvernement de stokslagen bij de armee afgeschaft, als hoenend voor belgische krijgslieden en de waardigheid van den menschen onteerend.

De burgerwachten, als agenten der regering in de steden en gemeenten, welke benaming ook, bestaan, worden, volgens een nader besluit van dat gouvernement, in stand gehouden tot dat zij zullen worden vervangen door de zoodanigen, welke door onmiddelijke verkiezing te roepen notabelen uit de gemeenten zullen worden gekozen.

Het Centraal-komité heeft besloten, dat de installatie van het gerechtshof, bestaande uit negen leden der regtbanken van eersten aanleg en van koophandel, te Brussel zitting houdende, in publieke audientie, op heden zal plaats hebben. Het programma daarvan ziet heden het licht.

— Alhier is eene deputatie der stad Brugge aangekomen, om de toetreding aan het provisionele gouvernement te brengen.

— Gisteren liep alhier het gerucht, dat er duizend man van hier zouden uittrekken en op Gent marscheren.

— De heer *Goethals* heeft, uit hoofde van den staat zijner gezondheid, voor de functien van commissaris-generaal van oorlog, die hem waren opgedragen, bedankt, doch de zorg, om de infanterie te organiseren, op zich genomen. De heer *Jolly* heeft zich op nieuw met die functien belast. Gezegde heer *Jolly* heeft eenen bode aan den heer *Barthels* gezonden, op dat deze zijn vrijkorps niet zou afdanken.

— De benoeming van eenen gouverneur voor de provincie Oost-Vlaanderen zou heden nog bekend gemaakt worden. Deze gouverneur is, naar men zegt, geen inboorling of inwoner dier provincie.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Antwerpen, den 11. October 1830.

Onze voorposten te Kampenhout worden dagelijks door kleine strooptogten der muitelingen verontrust, doch allen worden met verlies teruggeslagen; ook schijnen deze kleine aanvallen geen ander doel te hebben dan zich van de sterkte en de gevoelens der troepen te verzekeren. In Antwerpen zelf blijft alles stil en ieder ziet met gespannen nieuwsgierigheid de gebeurtenissen te gemoet.

Prins *Frederik* is gisteren ten 7 ure des avonds in onze muren teruggekeerd; doch er nog toe heeft deze terugkomst niets in onzen toestand veranderd; zoo dat alles in *statu quo* is en blijft.

Te Brussel slurpt men thans met volle teugen uit den beker van vreugde en levensgenot (??) en men geniet er eene vrijheid, die waarlijk benijdenswaardig is (??). Volgens de nieuwspapieren te oordeelen, is België thans gelukkig; volgens de gezegden van alle gegoede en stille burgers, het ongelukkigste land der wereld. — In Brussel zelf is, op dit oogenblik, een groot gedeelte van het geringste volk, uit de onderscheidene groote en kleine steden van België, bij een verzameld, en gelukkig rekent men zich alsdaar, wanneer men dagelijks eenige van de zoogenaamde mobile colonnes het platte land kan opzenden, ten einde hetzelve van den vijand te zuiveren. Van overal ontvangt men de droevigste tijdingen van het gedrag dezer vrijheids vrienden, en menig stil landbewoner is op dit oogenblik van have en goed beroofd, en door wie? — Door hen, die eenheid en voorspoed aan België beloofden.

En bestaan thans geene *grieven* meer; de belastingen zijn niet drukkend!! en in acht dagen heeft elk inwoner van Brussel meer betaald dan hij, acht jaren te zamen gerekend, aan de schatkist zoude hebben moeten offeren. De vrijheid van denken, spreken en schrijven is (zoogenaamd) hersteld, en hij, die zich over dezen drukkenden tijd uitlaat, die zich iets, het provisioneele gouvernement betreffende, laat ontvallen, wordt, als verrader beschouwd en in de gevangenis geworpen; .... die niet *leve de vrijheid* roept, is verdacht.... die de gedwongen belasting niet op het oogenblik betaalt, dat dezelve uitgeschreven is, ziet zich genoodzaakt van zijne beste goederen beroofd.

Vrees en schrik hebben de plaats ingenomen van vergenoegdheid en hoop op eene gelukkige toekomst; het gelukkigste en schoonste land is, in zeer korten tijd, eene woestenij geworden, waarin weldra alle dreigende ellende zal te vinden zijn.

Na alles, alles overwogen te hebben, blijft mij, blijft aan België niets over dan zich geheel en onverwaardeerlijk af te scheiden, en zich in zijne oude grenzen terug te trekken; dan zal zijn oude luister op nieuw schijnen, onze handelsvloot zich weder ontplooijen; dan eerst kunnen wij ons van de zoogenaamde broeders geheel ontdoen. Doch deze afscheiding moet spoedig plaats hebben of ook Holland komt in gevaar. Zoo de *Koning België wil redden, verliest hij ook Holland!*